

Norsk modell for informasjonsutveksling

Terje Grimstad
Prosjektleder Semicolon, Karde AS

Sesjon 3C - Hva skal til for at offentlige virksomheter utnytter og deler informasjon
mer effektivt?

NOKIOS 2013

Trondheim, 30. oktober 2013

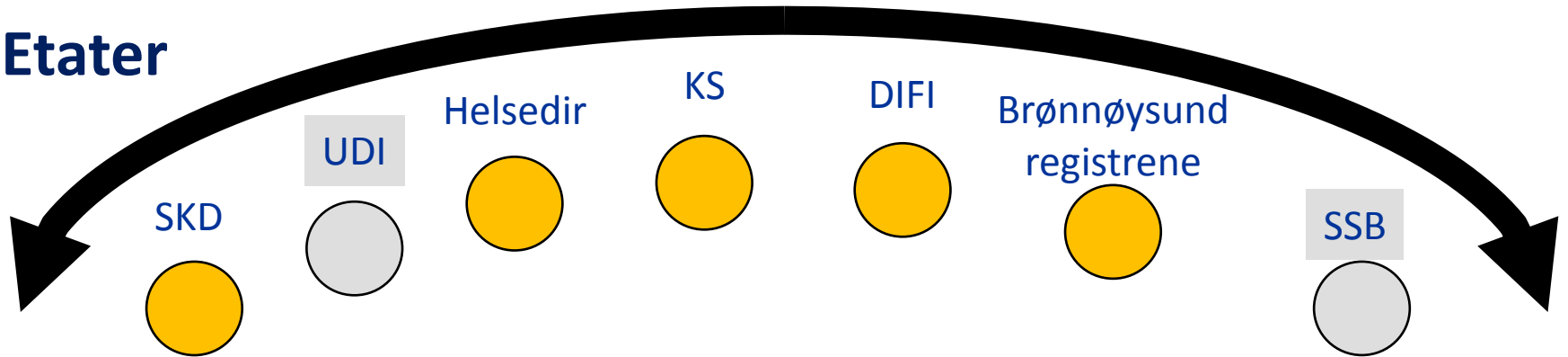
Semicolon

Hvorfor Semicolon

- Hovedmål: Utarbeide og etablere mekanismer for utveksling av informasjon for bedre samhandling i offentlig sektor
- Begrunnelse:
 - Bedre samhandling gir mer treffsikre kvalitetstjenester til næringsliv og innbyggere for mindre kostnad
 - Samfunnsutviklingen krever at man jobber annerledes og smartere
- Nødvendig forutsetning: Bedre samhandling er avhengig av fremtidsrettet infrastruktur og framoverlent kompetanse
 - Framoverlent kompetanse leder til innovasjon
 - Semicolon er et innovasjonsprosjekt
- Katalysator og pådriver for samhandling

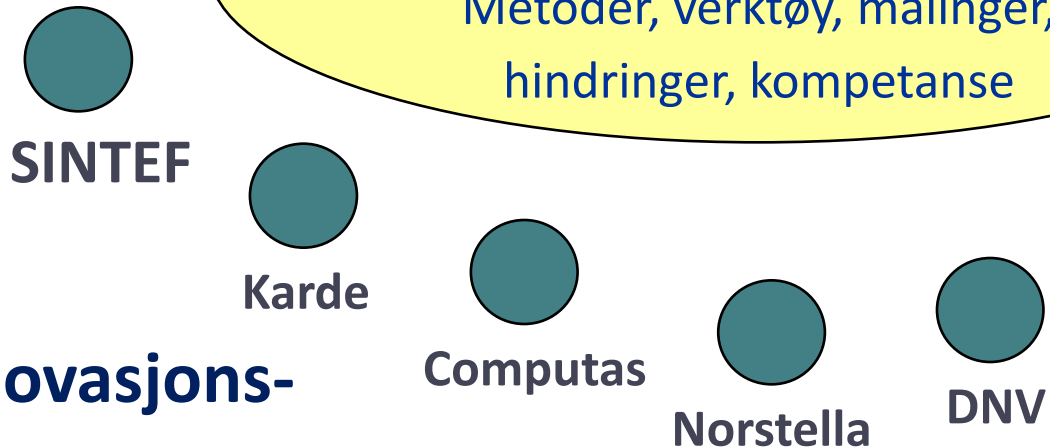
Semicolon

Etater

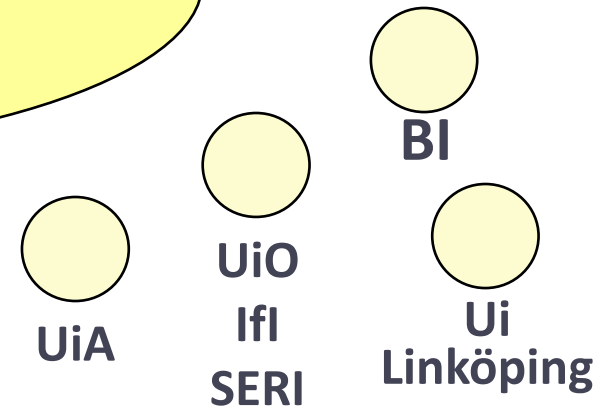

Nøytral arena for
Semicolon case studier
Metoder, verktøy, målinger,
hindringer, kompetanse

**Innovasjons-
partnere**

Universiteter

Hovedfokus i Semicolon i 2013

- Definisjon og modellering av informasjon
- Utveksling av informasjon
- Tilgjengeliggjøring av informasjon med lenkede data teknikker
 - internt i etater
 - på tvers av etater
 - med borgere og næringsliv
- Utnyttelse av informasjon for analyser

- Gevinstrealisering, målinger, måleindikatorer

Motivasjon

Karakteristikk av offentlig sektor

- Offentlige administrasjon er en informasjonsfabrikk.
 - Samler inn informasjon
 - Prosesserer informasjon
 - Beslutter på grunnlag av informasjon
 - Produserer ny informasjon
- Forventningene fra befolkningen er økende.
- Informasjon er en kritisk ressurs.
- Digitalisering og digitalt førstevalg

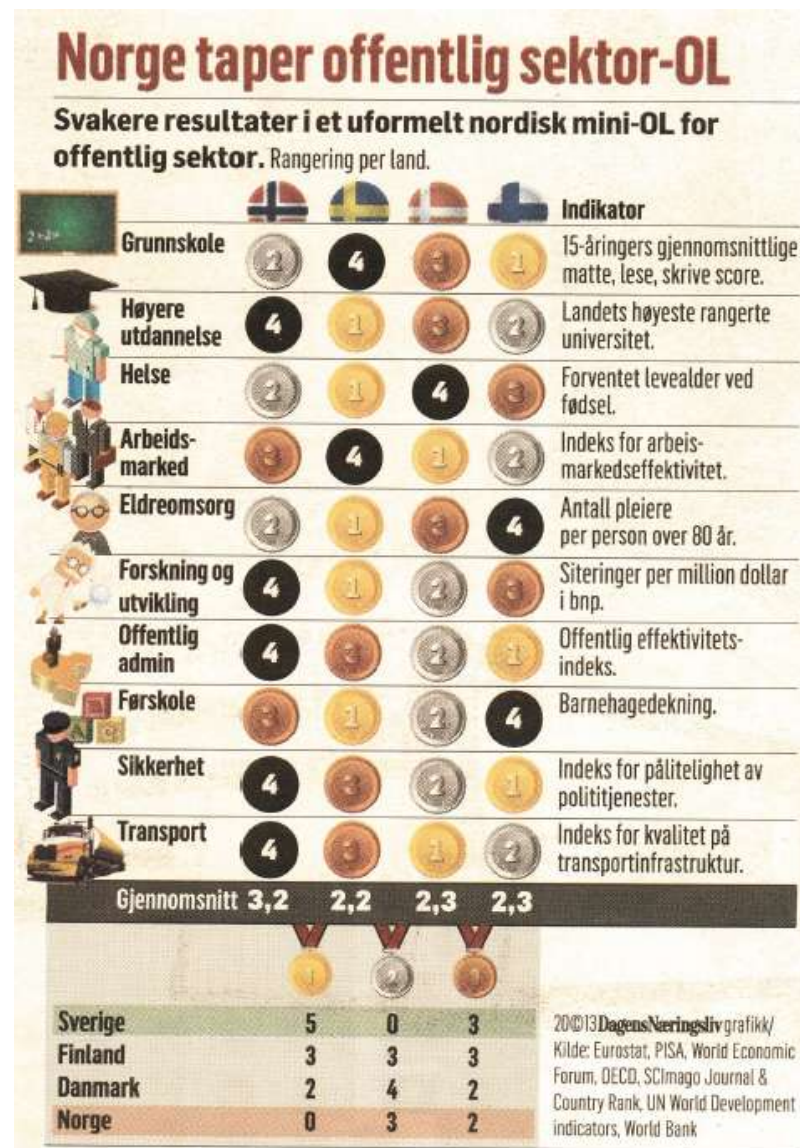

Hva sier statistikken om offentlig sektor?

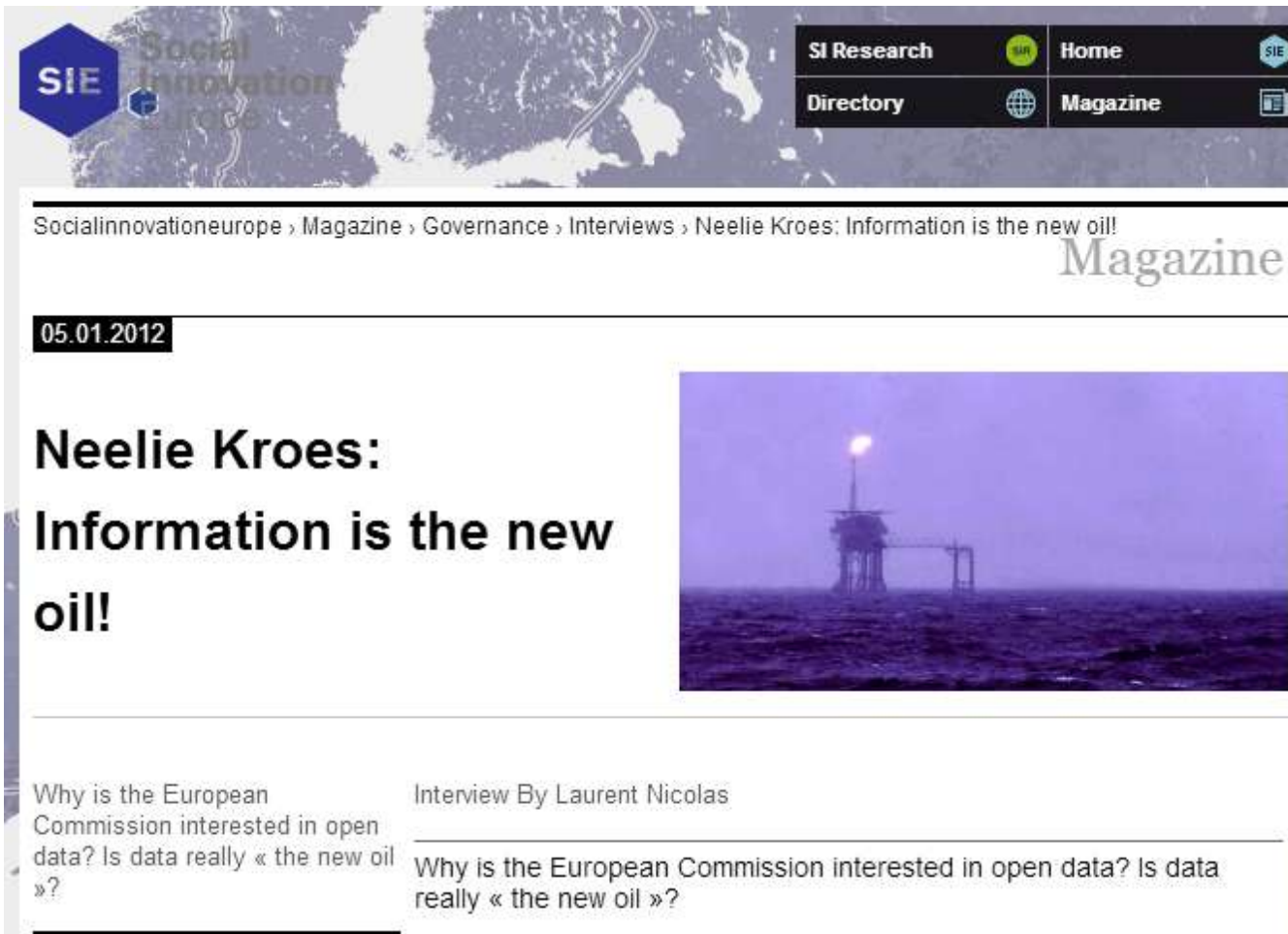
Kristin Clemet:

Det er liten sammenheng mellom ressursbruken og den kvaliteten som vi oppnår på de offentlige tjenestene. Norge står seg dårlig i en nordisk sammenligning.

Dagens næringsliv, 2.4.2013

Utnyttelse av informasjon

The screenshot shows a web page from Social Innovation Europe. At the top left is the SIE logo and the text 'Social Innovation Europe'. To the right is a navigation menu with links for 'SI Research', 'Home', 'Directory', and 'Magazine'. Below the navigation is a breadcrumb trail: 'Socialinnovationeurope > Magazine > Governance > Interviews > Neelie Kroes: Information is the new oil!'. The word 'Magazine' is displayed in a large, stylized font. A date stamp '05.01.2012' is visible. The main headline reads 'Neelie Kroes: Information is the new oil!'. To the right of the headline is a photograph of an offshore oil rig at sea. Below the headline and image, there is a sub-headline: 'Why is the European Commission interested in open data? Is data really « the new oil »?' and the text 'Interview By Laurent Nicolas'.

Neelie Kroes er en nederlandsk og europeisk økonom, akademiker, forretningskvinne og liberal politiker.

Hun er visepresident i Europakommisjonen og kommissær for digital dagsorden.

Kilde: <https://webgate.ec.europa.eu/socialinnovationeurope/magazine/governance/interviews/neelie-kroes-information-new-oil>

USA - Open Data Policy

- Information is a valuable national resource and a strategic asset to the Federal Government, its partners, and the public
- Managing government information as an asset will
 - increase operational efficiencies
 - reduce costs
 - improve services
 - support mission needs
 - safeguard personal information
 - increase public access to valuable government information

35 000 døde innkalles årlig

Innkalling av døde pasienter koster helsevesenet rundt 60 millioner kroner årlig.

Den alvorligste kostnaden er at dette fører til at ventetiden for pasienter og syke som fortsatt er i live, blir lenger enn nødvendig. Tidligere er det godt dokumentert at mange pasienter dør mens de står i helsekøen.

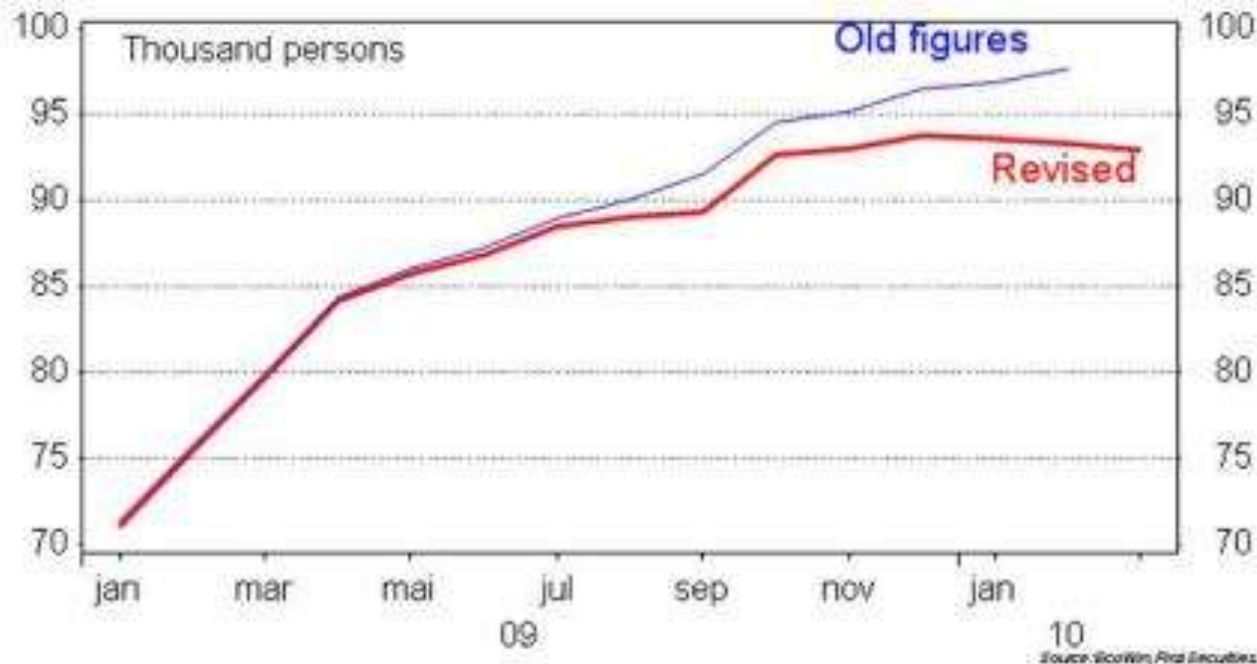
Byråkratiske rutiner og et gammeldags folkeregister er årsakene til at tusenvis av døde personer innkalles til operasjoner og undersøkelser på sykehus.

35 000 døde innkalles årlig

Kilde: Aftenposten.no,08.04.2013

<http://www.aftenposten.no/nyheter/iriks/35000-dode-pasienter-kalles-inn-til-undersokelse-arlig-7168289.html#.UZFCrKplG8x>

NAV rapporterte feil arbeidsledighetstall

Figuren viser gamle tall mot nye, og riktige tall. I de gamle tallene øker ledigheten, mens i de nye tallene flater den ut før den faller. Kilde: First Securities

I halvannet år har NAV rapportert feil arbeidsledighetstall. Det kan ha påvirket rentesettingen i Norges Bank.

DN.no, 26.3.2010

<http://www.dn.no/forsiden/borsMarked/article1867613.ece>

Hvor er vi nå – status

Satt på spissen er inntrykket at svaret er "vet ikke" på spørsmålene:

- Hvilken informasjon har vi?
- Hvor finnes den?
- Hva betyr den?
- Hva kan den brukes til?
- Hvem kan den deles med?
- Kvaliteten?

Fornyelse av offentlig sektor

Jan Tore Sanner i Stortinget 22.10.2013:

Vi skal fornye gjennom mer innovasjon i stat og kommune og mer samarbeid mellom offentlig og privat sektor og frivillige aktører. Vi skal fornye gjennom økt kraft i digitaliseringsarbeidet og økt bruk av IKT. Samordning av det offentliges IT-tjenester skal bli bedre både innad i staten og også mellom stat og kommune. Gjennom mer intensiv og helhetlig satsing på IT vil møtet med offentlig sektor bli enklere og bedre, kvaliteten i tjenestetilbudet vil øke, verdiskapingen vil øke, beslutningene vil bli bedre. Digital kommunikasjon skal være hovedregelen for kommunikasjon med forvaltningen. Forvaltningen skal tilby helhetlige og brukervennlige IKT-tjenester.

Fornyelse av offentlig sektor

Jan Tore Sanner i Stortinget 22.10.2015.

mer innovasjon i stat og kommune

Vi skal fornye gjennom mer innovasjon i stat og kommune og mer samarbeid mellom offentlig og privat sektor og frivillige aktører. Vi skal fornye gjennom økt kraft i digitaliseringsarbeidet og økt bruk av IKT. Samordning av det offentliges IT-tjenester skal bli bedre både innad i staten og også mellom stat og kommune. Gjennom mer intensiv og helhetlig satsing på IT vil møtet med offentlig sektor bli enklere og bedre. kvaliteten i tjenestetilbudet vil øke, verdiskapingen vil øke, beslutningene vil bli bedre. Digital kommunikasjon skal være hovedregelen for kommunikasjon med forvaltningen. Forvaltningen skal tilby helhetlige og brukervennlige IKT-tjenester.

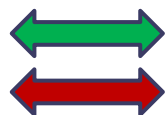
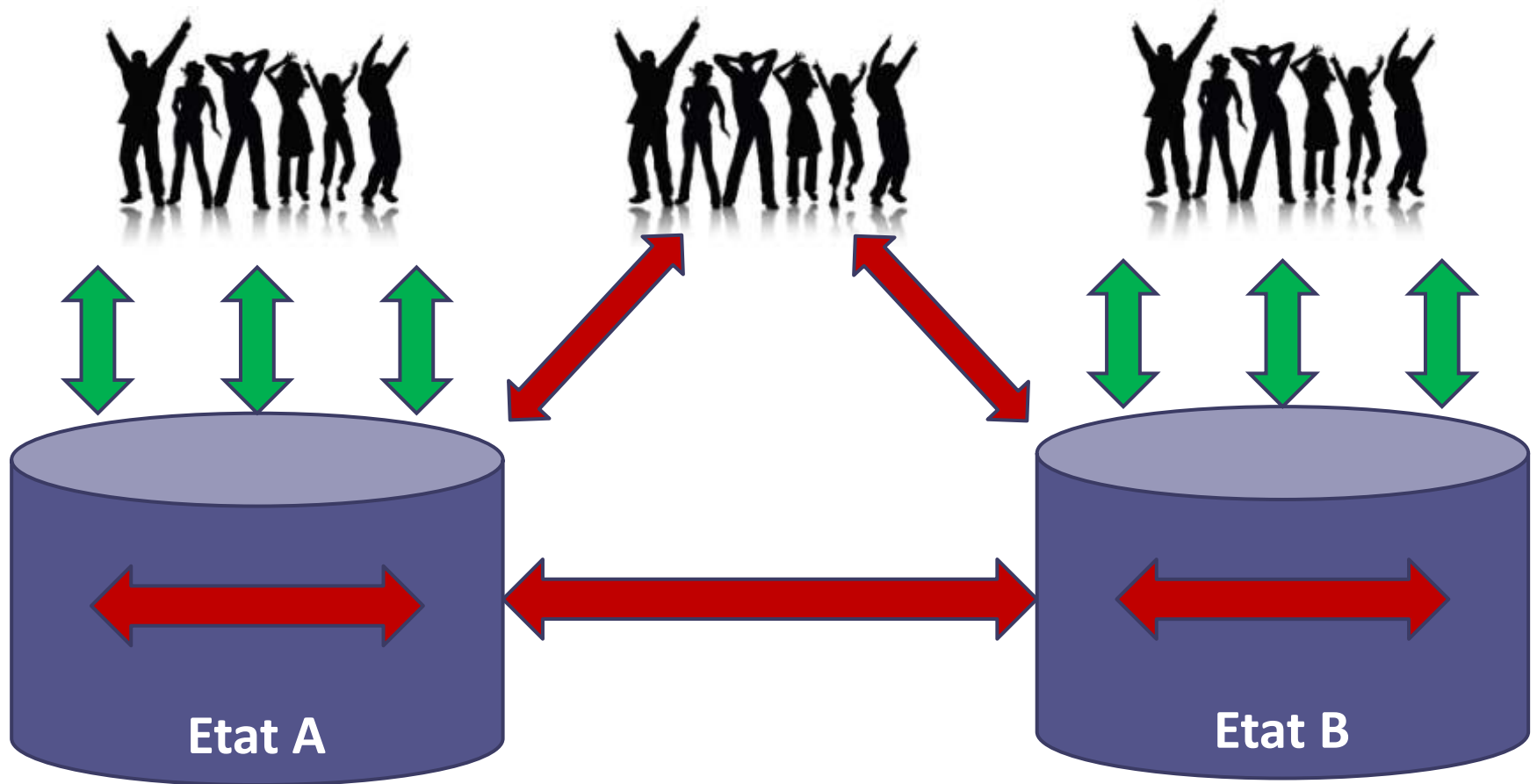
innad i staten og også mellom stat og kommune

Innovasjon i offentlig administrasjon

Innovasjon i behandling av informasjon

Elektroniske tjenester i det offentlige

OK, brukbart
Ikke OK

Motivasjon

- Etablering av digital samhandling ofte er mer krevende enn en ofte antar ved oppstart.
- Trenger tiltak som kan øke suksessraten for slike prosjekter.
- For å oppnå digital informasjonsutveksling er det viktig å oppnå enighet mellom de som skal utveksle informasjon på flere nivåer.

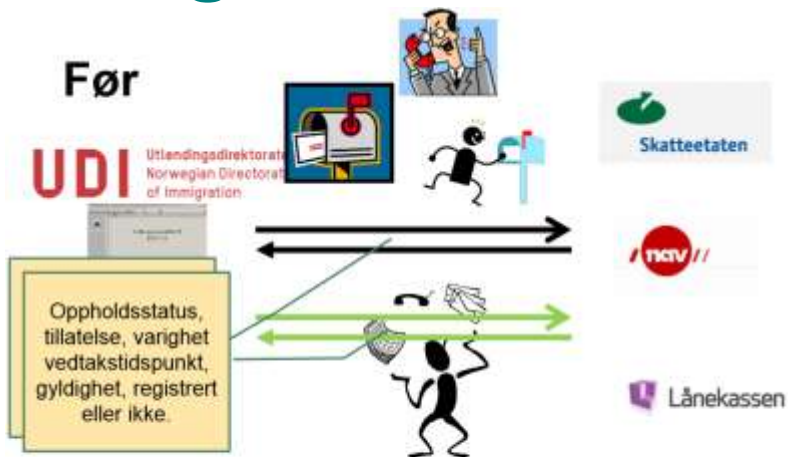
Modell for utveksling av informasjon

Solskinnshistorie fra Skatteetaten

Sitater fra i går ettermiddag:

- Metadata og informasjonsmodeller er viktig
- Uten gode informasjonsmodeller – ingen deling
- Rydde i eget hus
- Modellere for felles forståelse og gjenbruk
- Åpne metadata
- GMS – rammeverk for informasjonsmodellering i Skatt
- Informasjonsarkitekt i alle prosjekter
- Felles begrepskatalog
- Skatt ønsker å dytte fram SERES

Erfaringer fra UDI

- Behov for økt automatisering

UDI

Side 3

Trenger vi avtaler?

- Ja!
 - Databehandleravtaler
 - Informasjonsutvekslingsavtaler
- Hjemler
 - Sjekke dette tidlig....
 - Hjemler må også forvaltes

- EFFEKT hadde stor nytte av et malverk
- Viktig overlevering fra prosjektet – til forvaltning

UDI

Side 10

Kilde: Geir Faremo, underdirektør UDI

[Semicolon Samhandlingsarena om FAOS 16.9.2013](#)

Nå

- Tjenesteorientering
- Gjenbruk
- Et øyeblikksbilde av situasjonen

UDI

Side 4

Felles tjenester – felles forståelse

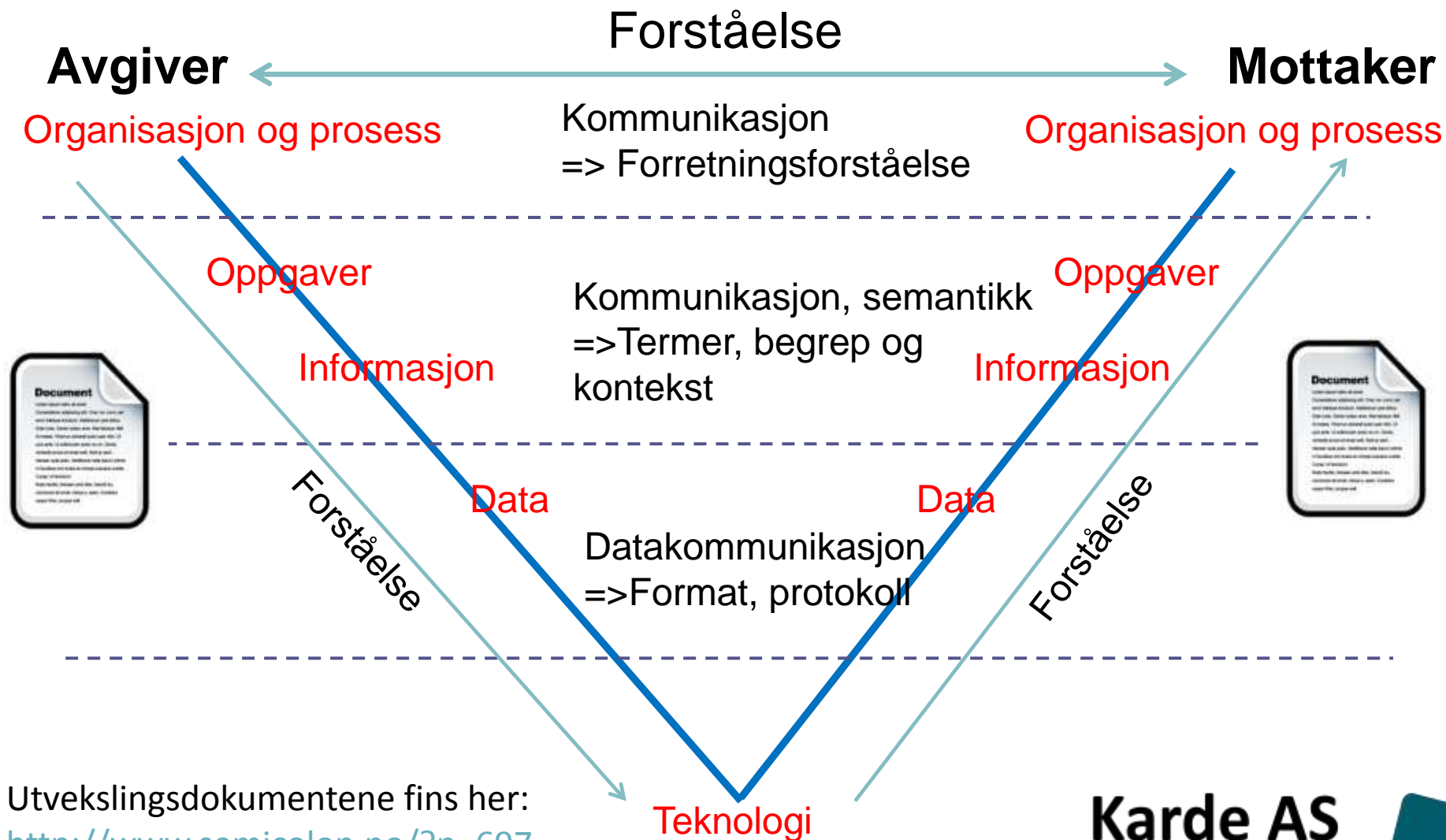
- Grunndata, metadata, begreper, semantikk, informasjonsmodell...
- Har vi gjort dette til en IT greie?
- Sammensatte begreper som endrer seg
 - Eksempler – «Søkt fra riket»
- Overlevering til forvaltning er krevende

UDI

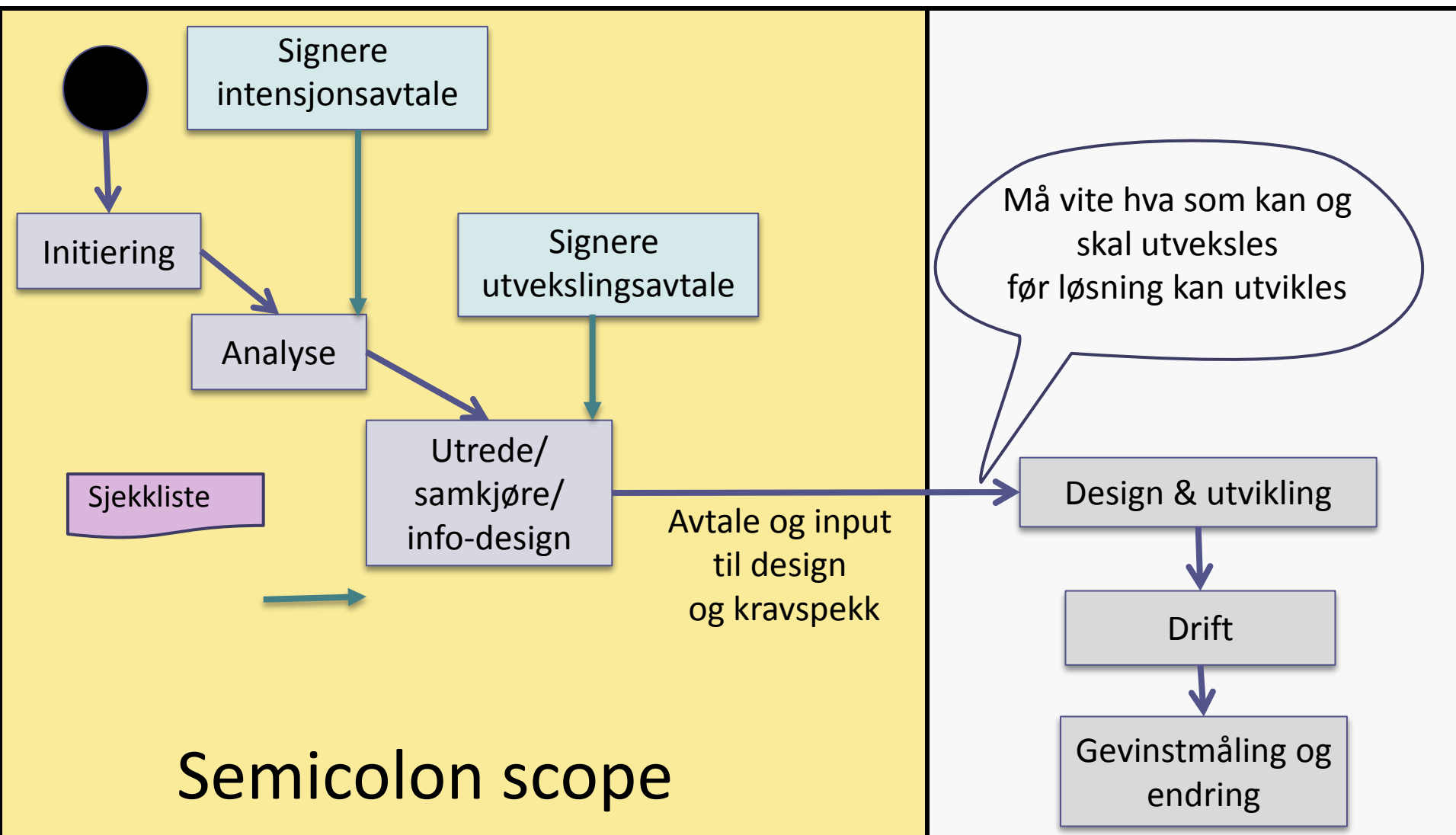
Side 11

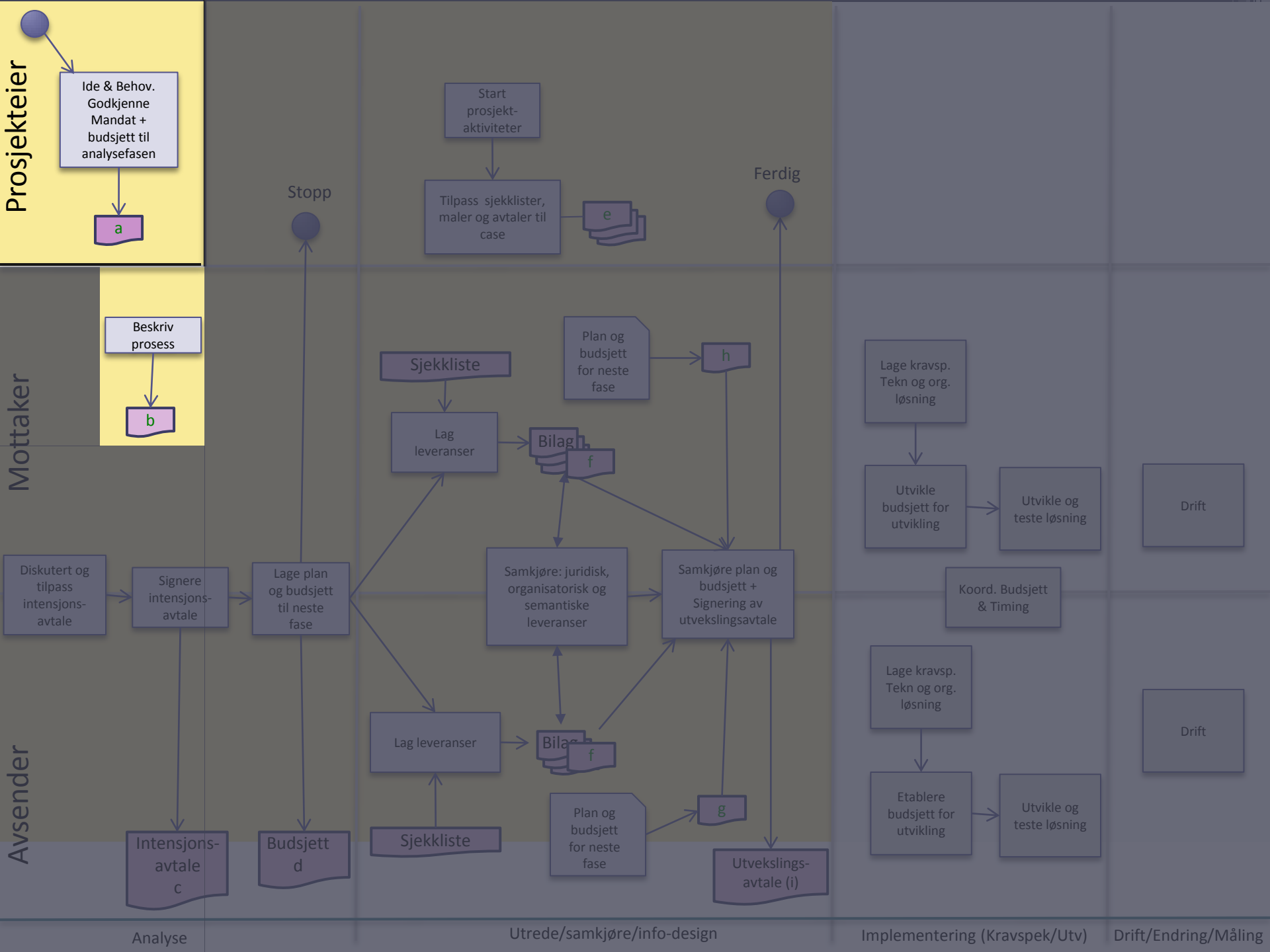

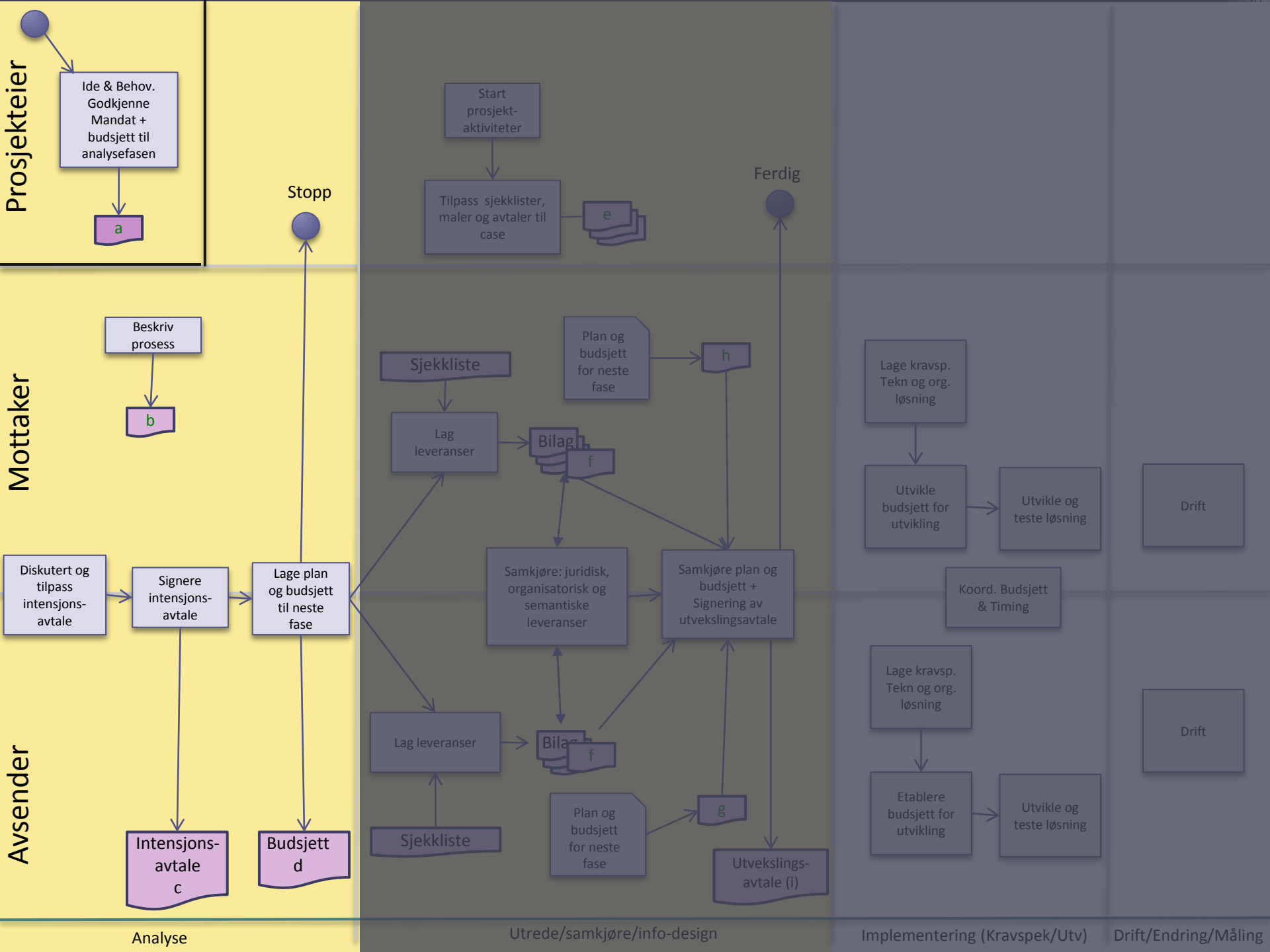
Kommunikasjon på alle plan

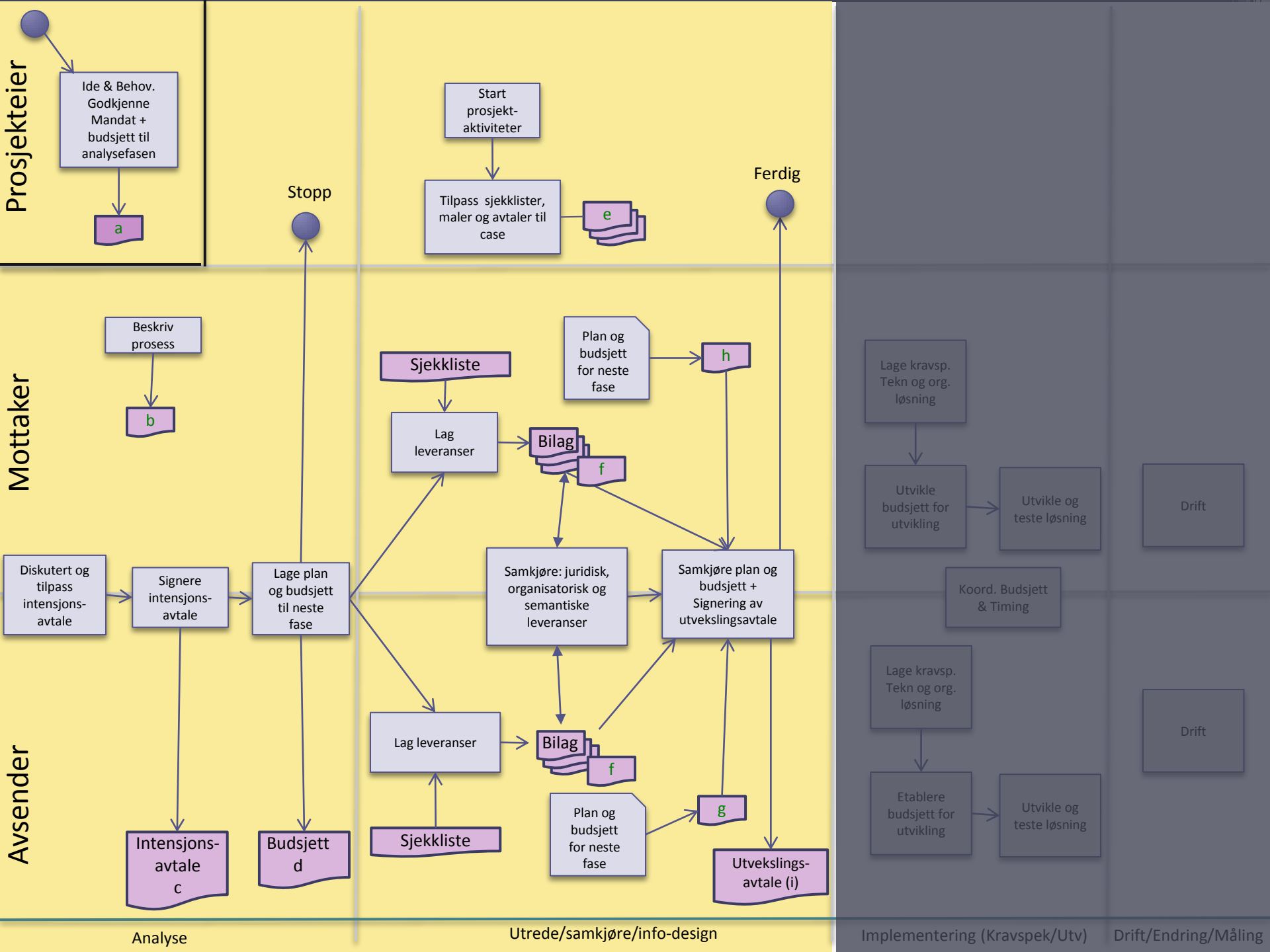

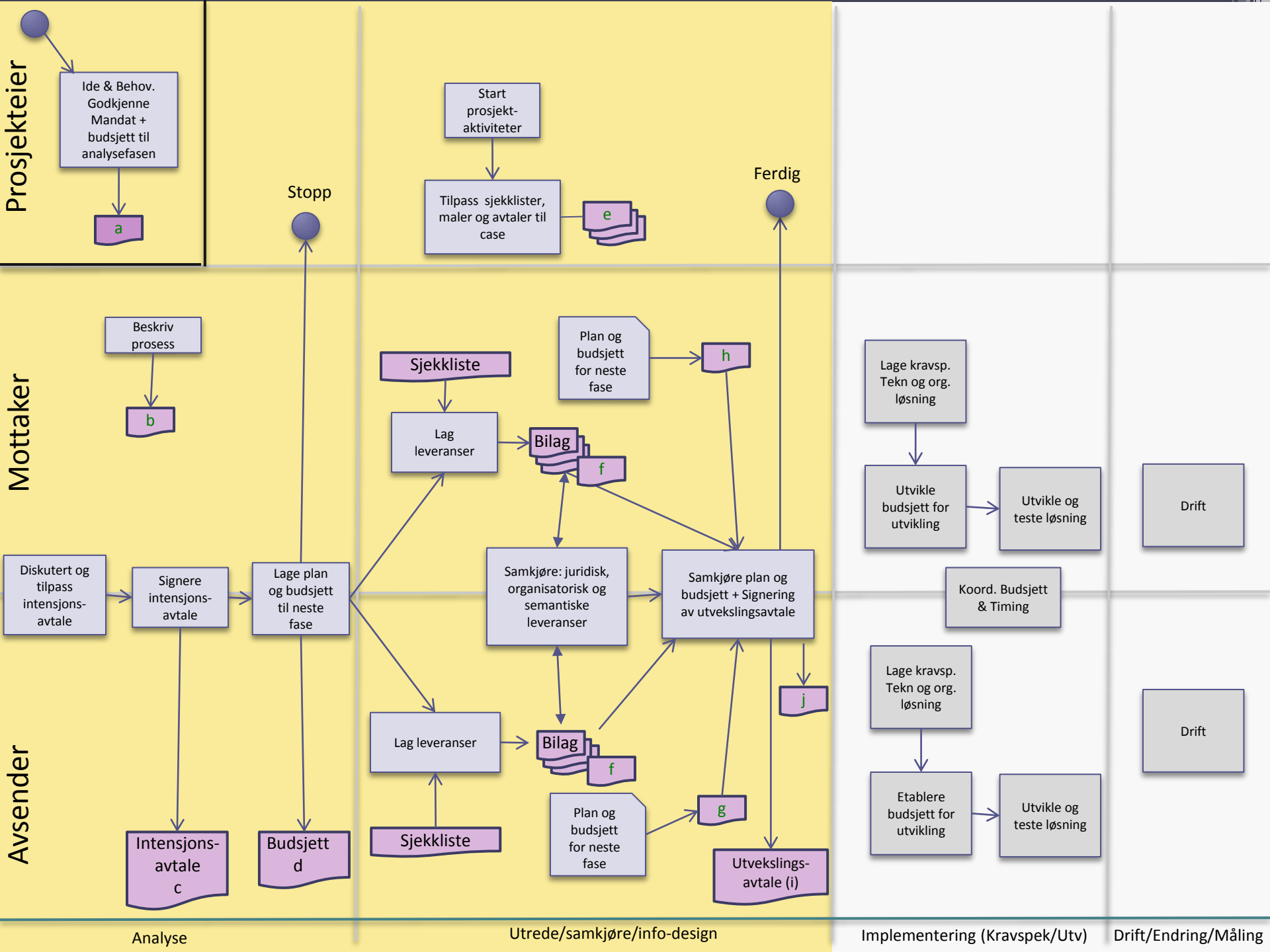
Hovedsteg frem til elektronisk samhandling

Prosjekteier

Ide & Behov. Godkjenne Mandat + budsjett til analysefasen

a

Start prosjekt-aktiviteter

Tilpass sjekklister, maler og avtaler til case

e

Ferdig

Mottaker

Beskriv prosess

b

Diskutert og tilpass intensjons-avtale

Signere intensjons-avtale

Lage plan og budsjett til neste fase

Lag leveranser

Sjekkliste

Bilag

Plan og budsjett for neste fase

h

Samkjøre: juridisk, organisatorisk og semantiske leveranser

Samkjøre plan og budsjett + Signering av utvekslingsavtale

Utsvekslings-avtale (i)

j

Stopp

Lage kravsp. Tekn og org. løsning

Utvikle budsjett for utvikling

Utvikle og teste løsning

Drift

Koord. Budsjett & Timing

Lage kravsp. Tekn og org. løsning

Etablere budsjett for utvikling

Utvikle og teste løsning

Drift

Avsender

Intensjons-avtale c

Budsjett d

Sjekkliste

Bilag

Plan og budsjett for neste fase

g

Utsvekslings-avtale (i)

Implementering (Kravsp/Utvalg)

Drift/Endring/Måling

Analyse

Utredning/samkjøring/info-design

Implementering (Kravsp/Utvalg)

Drift/Endring/Måling

Videre arbeid

- Spissing av metoden.
- Metoden vil bli anbefalt av DIFI.
- Forvaltningsstandard.

Takk for oppmerksomheten!